

Liuksemburgas, 2018 m. balandžio 16 d.
(OR. en)

7735/18

COAFR 89
CFSP/PESC 319
COHOM 47
COHAFA 23
RELEX 303

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2018 m. balandžio 16 d.

kam: Delegacijoms

Dalykas: Pietų Sudanas

– Tarybos išvados (2018 m. balandžio 16 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Pietų Sudano, kurias Taryba priėmė 2018 m. balandžio 16 d. įvykusiame 3513-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl Pietų Sudano

1. 2018 m. yra itin svarbūs metai siekiant, kad Pietų Sudane būtų užtikrinta taika, nes baigiasi Pereinamojo laikotarpio nacionalinės vienybės vyriausybės (TGNU) kadencija, kaip nustatyta Susitarime dėl konflikto sprendimo Pietų Sudane (ARCSS). ES tvirtai remia Tarpvyriausybinių vystymosi institucijos (IGAD) pastangas spręsti padėties Pietų Sudane klausimą ir užtikrinti, kad jame įsigalėtų taika, pasitelkiant aukšto lygio Pietų Sudano atgaivinimo forumą (HLRF). Visiems suinteresuotiesiems subjektams turėtų būti suteikta galimybė laisvai ir nesibaiminant dalyvauti HLRF. ES palankia vertina tai, kad pilietinė visuomenė, jaunimas, moterys ir religinės organizacijos atliko svarbų vaidmenį pirmaisiais dviem forumo etapais. Turi būti užtikrinta politinė erdvė jų, taip pat pažeidžiamų grupių dalyvavimui.

ARCSS tebėra proceso pagrindas, tačiau diskusijos turi atspindėti realią situaciją vietoje. ES tebėra labai susirūpinusi dėl tebesitęsiančių karo veiksmų ir toliau vykdomų šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų, dėl kurių siaubingai kenčia žmonės, o šalis visiškai sugriauta. ES ragina visas derybų šalis pirmenybę teikti šalies ateičiai ir jos žmonių poreikiams.

2. ES ragina visas konflikto Pietų Sudane šalis nedelsiant nutraukti karo veiksmus ir geranoriškai dalyvauti taikos procese. Dalyvaudamos HLRF, visos šalys turi parodyti tikrą didesnę įsipareigojimą ir rimtą ketinimą susitarti dėl: perspektyvaus, peržiūrėto atsakomybės pasidalijimo; atskaitingų realistinių valdymo struktūrų, atspindinčių politinę, regioninę ir etninę šalies įvairovę; tikslaus pereinamojo laikotarpio; stebimų, tvarių ir veiksmingų saugumo sektoriaus priemonių, kurios negali būti naudojamos siekiant kurios nors vienos atskiros grupės interesų. Tai yra prielaida siekiant nustatyti tvarios ir ilgalaikės taikos ir stabilumo Pietų Sudane pagrindą.

3. ES palankiai vertina tai, kad 2017 m. gruodžio 21 d. buvo pasirašytas Karo veiksmų nutraukimo, civilių apsaugos ir humanitarinės pagalbos teikimo susitarimas (CoHA). Tačiau ES yra labai sukrėsta dėl to, kad visos šalys nuolat pažeidinėja šį susitarimą. Visos šalys turi nedelsiant nutraukti šio susitarimo karinio ir kito pobūdžio pažeidimus, įskaitant trukdymą vykdyti humanitarines operacijas, priešišką propagandą ir pilietinės visuomenės, žiniasklaidos ir Paliaubų ir pereinamojo laikotarpio saugumo tvarkos stebėsenos mechanizmo (CTSAMM) persekiojimą. ES palankiai vertina iki šiol CTSAMM atliktą darbą sudėtingomis aplinkybėmis pranešant apie CoHA pažeidimus. Itin svarbu, kad šalys besąlygiškai atskleistų informaciją, susijusią su jų kariniais daliniais, kad Afrikos Sąjunga (AS) galėtų imtis veiksmų prieš atsakingus asmenis. ES ragina visas šalis remti patikros procesą, be kita ko, palengvinant prieigą CTSAMM.
4. ES itin palankiai vertina svarbų AS atliekamą vaidmenį ir nuolatinės Jungtinių Tautų (JT) ir jų misijos Pietų Sudane (UNMISS) pastangas apsaugoti civilius ir remti taikos procesą. ES pakartoja savo raginimus, kad UNMISS, įskaitant Regionines apsaugos pajėgas (RPF), turi būti suteikta galimybė vykdyti savo įgaliojimus, kaip nustatyta JT ST rezoliucijoje 2406 (2018). Ji pabrėžia poreikį visoms valstybėms regione laikytis vieningo požiūrio.

5. ES tebėra itin susirūpinusi dėl tebesitęsiančios katastrofiškos humanitarinės padėties, kuri susidarė daugiausia dėl vykstančio konflikto. Dėl daugiau nei ketverius metus trunkančio konflikto septyniems milijonams žmonių – dviem trečdaliams visų gyventojų – skubiai reikia humanitarinės pagalbos, ypač kenčia vaikai. Daugiau nei keturi milijonai žmonių paliko savo namus, įskaitant du milijonus asmenų, pasitraukusių į kaimynines valstybes. Humanitarinės organizacijos ir toliau susiduria su grėsmėmis jų saugumui ir kitų formų trukdymu, įskaitant biurokratinės kliūtis. Konflikto šalys ir toliau nukreipia išteklius, be kita ko, nustatydamos itin didelius mokesčius už darbo leidimus ir savavališkai nustatydamos mokesčius. ES smerkia visus išpuolius prieš humanitarinius darbuotojus ir ragina visas konflikto šalis suteikti galimybę laisvai, saugiai ir nekliudomai patekti į visus rajonus pagal tarptautinę humanitarinę teisę. ES taip pat ragina visus paramos teikėjus, JT agentūras ir NVO aktyviai imtis kolektyvinių veiksmų siekiant reaguoti sistemingiau ir ryžtingiau. ES ragina visas šalis laikytis tarptautinės humanitarinės teisės, apsaugoti civilius ir sudaryti palankesnes sąlygas medicininei priežiūrai. Labiau nei bet kada itin svarbu suteikti galimybę nuosekliai ir saugiai teikti nuolatinę humanitarinę pagalbą siekiant išvengti, kad 2018 m. vėl nekiltų badas.

6. ES itin griežtai smerkia išpuolius prieš civilius, įskaitant išpuolius, apie kuriuos yra pranešusi Pietų Sudano žmogaus teisių komisija (CHRSS), bet jais neapsiribojant. Nuolat pranešama apie šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, kai kuriuos iš kurių galima prilyginti karo nusikaltimams, įskaitant prieš etnines grupes nukreiptą smurtą, žaginimą ir kitų formų seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties, vaikų verbavimą ir naudojimą konflikto metu, priverstinius dingimus ir sulaikymus be teisės susisiekti, savavališkus suėmimus ir sulaikymus, taip pat kankinimą, ir šie pažeidimai pagrindžiami dokumentais. Visoje šalyje žmogaus teisių gynėjai ir žurnalistai turi vis mažiau galimybių laisvai dirbti. Negalima leisti, kad tęstųsi nebaudžiamumo kultūra; ES pabrėžia poreikį nedelsiant ją panaikinti ir dar kartą ragina visas šalis patraukti atsakomybėn kaltininkus ir užtikrinti veiksmingas teisių gynimo priemones aukoms. ES tvirtai remia pereinamojo teisingumo institucijų įgyvendinimą Pietų Sudane ir ragina TGNU daryti pažangą dėl mechanizmų, numatytų ARCSS V skyriuje, ir visų pirma ilgiau nedelsiant pasirašyti Susitarimo memorandumą dėl Pietų Sudano mišriojo teismo įkūrimo. ES remia veiksmingą mechanizmo veikimą ateityje.
7. ES griežtai smerkia didelę korupciją ir neteisėtus finansinius srautus, kuriais kurstomas konfliktas. Ji ragina taikyti didesnę finansinę atskaitomybę, laikytis tarptautinių finansinių standartų ir atsakingai bendradarbiauti su regiono ir tarptautiniu finansų sektoriais, taip pat ragina Pietų Sudaną prisijungti prie Rytų ir Pietų Afrikos kovos su pinigų plovimu grupės. Tai itin svarbu siekiant pradėti žmonių ir tarptautinių partnerių pasitikėjimo atkūrimo procesą viešųjų lėšų valdymo srityje Pietų Sudane. ES didelį susirūpinimą kelia tebevykdomas ginklų importas ir įtarimai dėl regioninio bendrininkavimo. ES toliau taikys autonomišką ginklų embargą ir dar kartą ragina nustatyti JT ginklų embargą. ES palankiai vertina 2018 m. kovo 26 d. priimtą 61-os IGAD Ministrų tarybos sprendimą taikyti tikslines sankcijas atskiriems CoHA pažeidėjams ir ragina AS įgyvendinti šį sprendimą. ES tebėra pasirengusi taikyti visas atitinkamas priemones tiems, kurie trukdo politiniam procesui.

8. Kai tik bus pasiektas susitarimas HLRF ir prasidės naujasis pereinamasis laikotarpis, naujoji Pietų Sudano vyriausybė turės imtis spręsti itin svarbius uždavinius. Visų pirma turi būti susitarta dėl nuolatinio ugnies nutraukimo. Turi būti užtikrintas gyventojų saugumas ir geresnės humanitarinės sąlygos, kad būtų puoselėjama saugi aplinka galiausiai savanoriškai sugrįžiantiems pabėgėliams ir šalies viduje perkeltiems asmenims. Konstitucijos peržiūros procesas turėtų būti užbaigtas įtraukiu būdu, užtikrinant atvirą ir pilietinę erdvę. Turėtų būti parengti atskaitomybės, susitaikymo ir tiesos sakymo procesai, nes jie yra esminiai teisingumo užtikrinimo gyventojams elementai. Jie sudarys pagrindą, kuriuo remdamosi pereinamojo laikotarpio valdžios institucijos galės parengti įtraukius ir patikimus rinkimus pagal peržiūrėtus terminus.

Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta pirmiau, ES būtų pasirengusi apsvarstyti, kaip būtų geriausia remti Pietų Sudaną jam žengiant taikos ir stabilizavimo link.
